

การศึกษาความสัมพันธ์การเกิดโรคความดันโลหิตสูงในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19

กรณีศึกษา อำเภอแม่ลาว

รุ่งลาวัลย์ กาวิละ และ ปุณณณิน เชื้อนเพ็ชร

งานโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

ความสำคัญ: จากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 การให้วัคซีน COVID-19 เป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการติดเชื้อและลดความรุนแรงในการแพร่ระบาดของโรค โรงพยาบาลแม่ลาว ได้ดำเนินการฉีดวัคซีน COVID-19 ในประชากรกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งพบอาการข้างเคียง ได้แก่ การเกิดภาวะความดันโลหิตสูงหลังได้รับการฉีดวัคซีน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์การเกิดโรคความดันโลหิตสูงในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 เพื่อเป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังป้องกันโรคและอาการข้างเคียงที่จะเกิดขึ้นและเพื่อความปลอดภัยของผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาการเกิดโรคความดันโลหิตสูงในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคความดันโลหิตสูงในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19

รูปแบบศึกษา สถานที่ และผู้ป่วย:

การวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเกิดโรคความดันโลหิตสูงในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคความดันโลหิตสูง ในกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ลาว ระหว่างเดือน มิถุนายน 2564 ถึงเดือนกรกฎาคม 2564 จาก จำนวนผู้มารับบริการฉีดวัคซีน 1,889 ราย ได้รับการวินิจฉัยโรคความดันโลหิตสูงหลังได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 จำนวน 20 ราย โดยศึกษาจากฐานข้อมูลเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (HosXP) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา:

ผู้ที่มารับบริการฉีดวัคซีน COVID-19 ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ลาว จำนวน 1,889 ราย ได้รับการฉีดวัคซีน AstraZeneca ร้อยละ 70.25 ได้รับการวินิจฉัยโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 20 ราย พบการวินิจฉัยความดันโลหิตสูงหลังได้รับวัคซีน เพศชายสูงกว่าในเพศหญิง เพศหญิง 12: 8 อายุ 60-69 ปี ร้อยละ 42.86 มีประวัติดื่มสุรา ร้อยละ 10.00 มีประวัติสูบบุหรี่ ร้อยละ 5.00 ค่าดัชนีมวลกายน้ำหนักเกิน ร้อยละ 40.00 โรคประจำตัวที่พบได้แก่ ภาวะไขมันในเลือดสูง ร้อยละ 25 โรคเบาหวาน ร้อยละ 5

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์การเกิดโรคความดันโลหิตสูงในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 ในผู้มารับบริการฉีดวัคซีนในเขตพื้นที่อำเภอแม่ลาว จำนวน 1,889 ราย พบการเกิดโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ จำนวน 20 ราย ได้รับการวินิจฉัยโรคความดันโลหิตสูงหลังได้รับวัคซีน AstraZeneca ร้อยละ 1.36 หลังได้รับวัคซีน SINOVAC ร้อยละ 0.36 โดยพบความดันโลหิตสูงรายใหม่ในผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน AstraZeneca ร้อยละ 90.00 พบความดันโลหิตสูงรายใหม่ในผู้ที่ได้รับวัคซีน SINOVAC ร้อยละ 10.00 พบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยพบโรคความดันโลหิตสูงหลังได้รับการฉีด

วัคซีน AstraZeneca ในช่วงอายุ 60-69 ปี ร้อยละ 42.86 พบโรคความดันโลหิตสูงหลังได้รับการฉีดวัคซีน Sinovac ในช่วงอายุ 40 -59 ร้อยละ 4.76 กลุ่มตัวอย่างมีประวัติตีมีสุรา ร้อยละ 10.00 มีประวัติสูบบุหรี่ ร้อยละ 5.00 มีค่าดัชนีมวลกายน้ำหนักเกิน (23.00-24.99) ร้อยละ 40.00 โรคประจำตัวที่พบได้แก่ ภาวะไขมันในเลือดสูง ร้อยละ 25 โรคเบาหวานร้อยละ 5 ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่า การฉีดวัคซีน AstraZeneca ส่งผลให้เกิดภาวะความดันโลหิตสูง มากกว่าการฉีดวัคซีน Sinovac โดยมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มียาต้านความดันโลหิตสูงหรือมีภาวะอ้วน พบมากในเพศชาย ช่วงอายุ 60-69 ปี และมีภาวะไขมันในเลือดสูง ส่วนตัวแปรอื่นๆ เช่นการเป็นโรคเบาหวาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคความดันโลหิตสูงหลังได้รับการฉีดวัคซีน COVID-19 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงข้อมูลในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น แม้จะไม่มีข้อมูลการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก แต่สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการให้ความรู้ โดยการคัดกรอง เฝ้าระวังภาวะความดันโลหิตสูง ในผู้ที่ได้รับการฉีด COVID -19 เพื่อป้องกันโรคและอาการข้างเคียงที่จะเกิดขึ้น ให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากวัคซีน COVID - 19 เป็นวัคซีนใหม่ที่พัฒนาและผลิตขึ้นอย่างเร่งด่วน เพื่อใช้ป้องกันควบคุมโรคไวรัส โควโรนา 2019 แก่ประชาชน ซึ่งแม้ว่าหลายประเทศจะได้เริ่มให้บริการวัคซีนนี้อย่างกว้างขวาง โดยพบว่าเป็นวัคซีนที่ปลอดภัยและอาการภายหลังได้รับวัคซีนส่วนใหญ่ไม่รุนแรงก็ตาม แต่การมีระบบเฝ้าระวังติดตามอาการ เช่น การคัดกรองก่อนฉีดวัคซีน การตรวจวัดความดันโลหิตและสังเกตอาการหลังฉีดวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที และการติดตามระดับความดันโลหิตสูงอย่างต่อเนื่อง จะเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการวินิจฉัยและควบคุมโรคความดันโลหิตสูง อันจะนำไปสู่การลดการเสียชีวิตจากโรคความดันโลหิตสูงต่อไป

คำสำคัญ: วัคซีน COVID-19, โรคความดันโลหิตสูง